

Onderwerp: Samenvatting klimaatwinkelen plus een voorstel voor richtinggevende uitspraken

Aan: gemeenteraad van 20 januari 2011

Datum: 22 december 2010

Van: griffie/afdeling VH

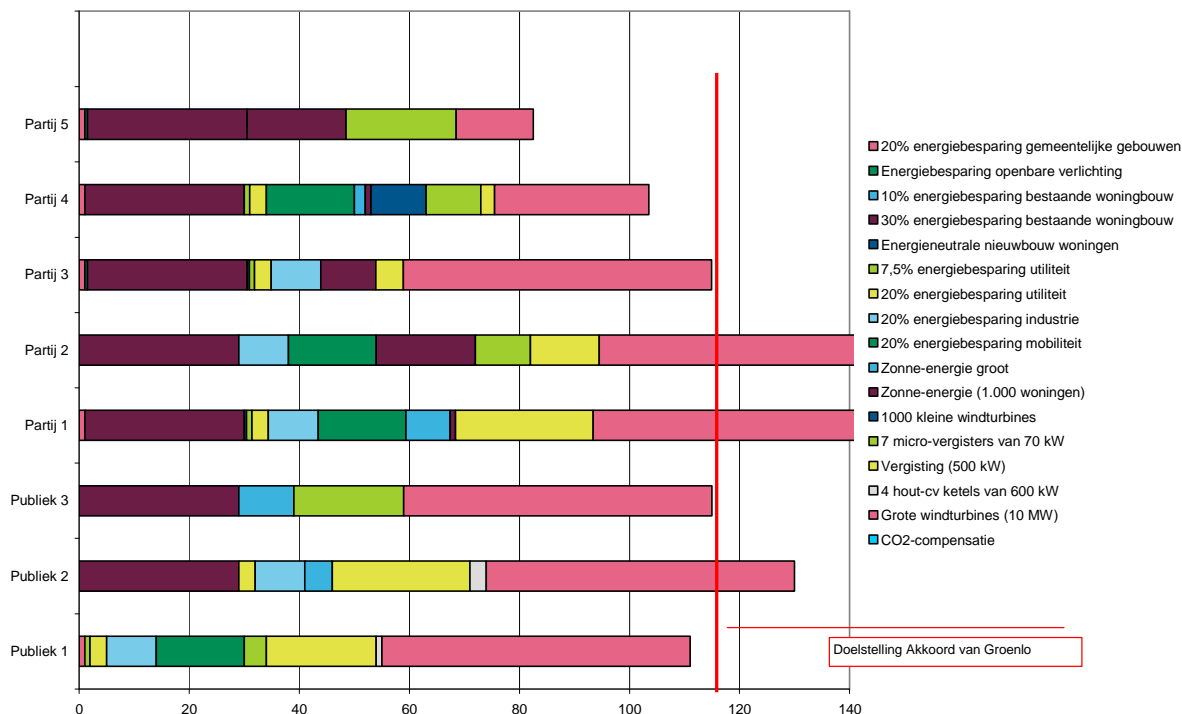
Corsanr 11ini00072

1. Inleiding

De raadsrotonde is bijgewoond door 14 raadsleden/fractieassistenten en 12 inwoners. In verband met de uitloop van de raadsvergadering opende voorzitter Hans Bruins de vergadering om 20.45 uur in plaats van om 20.00 uur. De bijeenkomst bestond uit twee onderdelen: klimaatwinkelen en de rol van gemeente. Deze onderdelen zijn ingeleid door een Hans van der Heide en Rik Altena, twee medewerkers van adviesbureau DWA. De meningen van de fractieleden en de publieksgroepen zijn aan het papier toevertrouwd. Opgemerkt dient te worden dat een aantal fractieleden hebben aangegeven dat zij de materie complex vinden en een overleg met hun hele fractie nodig hebben om tot een standpunt te komen. Het te doorlopen besluitvormingstraject biedt hier nog alle ruimte voor.

2. Klimaatwinkelen

De aanwezigen hebben in fracties en publieksgroepen overlegd over de in te zetten klimaatproducten om de doelstellingen te halen. Ze hebben een boodschappenlijstje opgesteld. De boodschappenlijstjes van de aanwezige fractieleden en publieksgroepen kunnen als volgt worden gepresenteerd:

In bovenstaande tabel is de **CO2-emissiereductie** horizontaal uitgewerkt en afgezet tegen de doelstelling zoals afgesproken in het akkoord van Groenlo¹.

¹ Partij 1 is PvdA, partij 2 Lokaal Belang, partij 3 CDA, partij 4 D66 en partij 5 VVD.

Hieronder wordt het aantal klimaatproducten aangegeven dat een partij wil inzetten om de doelstelling te halen.

aantal kaarten	20% energiebesparing gemeentelijke gebouwen	Energiebesparing openbare verlichting	10% energiebesparing bestaande woningbouw	30% energiebesparing bestaande woningbouw	Energieneutrale nieuwbouw woningen	7,5% energiebesparing utiliteit	20% energiebesparing utiliteit	20% energiebesparing industrie	20% energiebesparing mobiliteit	Zonne-energie groot	Zonne-energie (1.000 woningen)	1000 kleine windturbines	Grote windturbines (10 MW)	7 micro-vergisters van 70 kW	Vergisting (500 kW)	4 hout-cv ketels van 600 kW	CO2-compensatie
Partij 1	1			1	1	1	1	1	1	8	1		4		10		
Partij 2				1				1	1		18		4	5	5		
Partij 3	1	1		1	1	1	1	1			10		4		2		
Partij 4	1			1		1	1		1	2	1	10	2	5	1		
Partij 5	1	1		1							18		1	10			
Totaal	4	2	0	5	2	3	3	3	3	10	48	10	15	20	18	0	0

Een **groen** product kan rekenen op een raadsmeerderheid, **geel** is twijfelachtig, geen of een enkele partij heeft aangegeven een **rood** product te willen inzetten.

Op basis van voorgaande informatie kunnen de volgende richtinggevende uitspraken worden gedaan:

- Het gemeentelijk klimaatbeleid geeft **invulling aan het Akkoord van Groenlo**.
- Het gemeentelijk beleid moet maximaal inzetten op **energiebesparing** van gemeentelijke gebouwen en bestaande woningbouw².
- Het gemeentelijk beleid moet zich maximaal richten op de inzet van **duurzame energiebronnen** zoals kleinschalige zonne-energie, grootschalige windenergie en bio-energie (vergisting, groot- en kleinschalig).
- Het gemeentelijk beleid moet inzetten op **energiebesparing** in de utiliteits³- en industriesector.
- Het gemeentelijk beleid moet inzetten op **energiebesparing** op het vlak van de mobiliteit.
- Het gemeentelijk beleid zet niet actief in** op CO2-compensatie, kleinschalige windenergie en stimulering van houtgestookte CV-ketels.

N.b. 1 Met betrekking tot het onderwerp grootschalige windenergie is het vraag of de raad wel 4 windmolenparken (van 4 windmolens) wil realiseren. Voor de duidelijkheid is het gewenst dat de raad een uitspraak doet met betrekking tot de maximale inzet van grootschalige windenergie.

In de raadsrotonde van 16/12 zijn ten aanzien van een aantal producten de standpunten nog niet geheel duidelijk (geel gearceerde producten). In het belang van het krijgen van het gewenste kader wordt geadviseerd hier in de raadsvergadering wel duidelijkheid over te geven. Het gaat om de volgende onderwerpen:

- De raad geeft aan of zij wil inzetten op energieneutrale nieuwbouwwoningen, energiebesparing in de openbare verlichting en grote zonne-energieparken.

Ter vergelijking is in het volgende overzicht **de meningen van de publieksgroepen** opgenomen. In grote lijn is het publiek het eens met de fractieleden. In het licht van opmerking "g" *adviseert* "het publiek" niet in te zetten op energiebesparing in de openbare verlichting en energieneutrale nieuwbouwwoningen. In afwijking van de fractieleden ziet het publiek geen grote mogelijkheden voor kleinschalige zonne-energie, het publiek acht grootschalige zonne-energie kansrijker.

² Er is aandacht gevraagd voor de inzet van aardwarmte. Aardwarmte kan worden gezien als een van de in te zetten technieken om de doelstellingen op het gebied van woningen, utiliteit en industrie te halen.

³ Woon- en kantoorgebouwen, scholen, zorgcentra, openbare gebouwen e.d.

Overzicht van de mening van de publieksgroepen over de inzet van klimaatproducten.

Publiek	antal kaarten																
	20% energiebesparing gemeentelijke gebouwen	Energiebesparing openbare verlichting	10% energiebesparing bestaande woningbouw	30% energiebesparing bestaande woningbouw	Energie neutrale nieuwbouw woningen	7,5% energiebesparing utiliteit	20% energiebesparing utiliteit	20% energiebesparing industrie	20% energiebesparing mobiliteit	Zonne-energie groot	Zonne-energie (1.000 woningen)	1000 kleine windturbines	Grote windturbines (10 MW)	7 micro-vergisters van 70 kW	Vergisting (500 kW)	4 hout-cv ketels van 600 kW	CO2-compensatie
Publiek 1	1					1	1	1	1				4	2	8	1	
Publiek 2			1				1	1		5			4		10	3	
Publiek 3				1						10			4	10			
Totaal	1	0	0	2	0	1	2	2	1	15	0	0	12	12	18	4	0

3. Rol van de gemeente en andere actoren

Na het klimaatwinkelen hebben de aanwezigen in dezelfde groepen gedebatteerd over de rol van de gemeente, de inwoners, het bedrijfsleven en andere actoren.

De groepen hebben aangegeven of zij met betrekking tot de gekozen klimaatproducten de volgende rollen voor de gemeente zagen: (van minder naar meer gemeentelijke bemoeienis ->) uitvoering wet- en regelgeving, motiveren, faciliteren (gastheerschap), stimuleren (financieel), initiëren en/of het zelf doen⁴.

De meningen van de aanwezigen zijn op kaarten vastgelegd. De uitgebrachte meningen zijn niet zo gemakkelijk in te delen als de gekozen klimaatproducten. Er is dus voor een andere vorm voor een samenvatting gekozen. Op basis van de inbreng van de fractieleden is gekomen tot onderstaand voorstel voor **richtinggevende uitspraken** over de rol van de gemeente en andere actoren. Het is aan de raad om aan te geven of zij zich hierin herkent.

Rol van de gemeente

- h. Het gemeentelijk beleid moet (pro-actief) inzetten op een samenleving die **zelf verantwoordelijk** is voor de realisering van de klimaatdoelstelling.
- i. Het gemeentelijk beleid gaat uit van een gemeente die **vooral faciliteert**, zorgdraagt voor passende regels, adviseert en als gastheer optreedt.
- j. Het gemeentelijk beleid gaat uit van een gemeente die **investeert** in voorlichting, adviezen, aantrekkelijke financieringsconstructies en subsidies (beperkt van omvang, met name in geval van gemeentelijke gebouwen en materieel, kleinschalige zonne-energie en besparingen in de woningbouw).

N.b. 2 Over de inzet van een aantal klimaatproducten is nog onduidelijkheid ("g"). Als toch gekozen wordt voor de inzet van energieneutrale nieuwbouw, openbare verlichting en grootschalige zonne-energie, wordt geadviseerd hier aanvullende richtinggevende uitspraken over te doen.

N.b. 3. De meeste fractieleden zijn van mening dat de investeringen vooral door de belanghebbenden moeten worden gedragen. Een beperkte financiële ondersteuning wordt in sommige gevallen mogelijk geacht. Enkele fractieleden zijn voor de inzet van NUON-gelden onder het motto dat dit "energiegeld is dat door inwoners teveel betaald is". Andere fractieleden hebben hier geen uitspraak over gedaan of zijn hier geen voorstander van.

⁴ Als je kiest voor stimuleren dan doe je "mindere" ook, dan voer je de wet uit en faciliteer je de aanvrager maximaal.

Rol van andere actoren

De fractieleden zien een grote rol voor de samenleving om de klimaatdoelstellingen te halen. Het is niet de overheid die het wel even regelt. Het is de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners, de bedrijven enz. die tot een succesvolle uitvoering van het Akkoord van Groenlo leidt. De gemeente motiveert, faciliteert en investeert (beperkt) hierin. Deze opvatting kan leiden tot de volgende richtinggevende uitspraken:

- k. Inwoners, bedrijven, instellingen enz. dienen zelf te streven naar **klimaatneutraal** handelen.
- l. Het industriële bedrijfsleven moet inzetten op **renderende (groene) innovatie**.
- m. Bij de uitvoering van het gemeentelijk beleid wordt **de samenwerking** met andere Achterhoekse gemeenten gezocht om kennis te vergroten (van elkaar leren), efficiënter te werken en goedkoop in te kopen.

Verder is in een fractie opgemerkt dat de Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (AGEM) de partner is voor biogasinitiatieven.

Over de rol van gemeente en andere actoren heeft “het publiek” verschillende meningen. Een groep ziet maar een kleine rol voor de gemeente. Een andere groep ziet een gemeente die vooral motiveert en faciliteert terwijl de derde groep graag een gemeente ziet die faciliteert, stimuleert, klimaatacties initieert en ook zelf oppakt.

“Het publiek” *adviseert* de gemeente vooral die acties op te pakken die kosteneffectief⁵ zijn, die werken als sneeuwbaaleffect of bijdragen aan het groene imago. Verder wordt in overweging gegeven minderdraagkrachtigen en acties die de werkgelegenheid bevorderen te subsidiëren.

4. Vervolgtraject opstellen beleidskader en uitvoeringsplan

Wybe Rijnsaardt geeft aan dat hij blij is dat het beleidstraject nu zover gevorderd is. Hij heeft bij de motivering van de keuzes de sociale factor een beetje gemist. Wat betekenen de uitspraken voor de werkgelegenheid? Hij is benieuwd naar wat de raad hem in januari als richtinggevende uitspraken meegeeft.

Het vervolgtraject voor de vorming van een beleidskader en een uitvoeringsplan voor duurzame energie ziet er als volgt uit:

- Gemeenteraad 20 januari: **richtinggevende uitspraken**.
- Gemeenteraad 12 mei: vaststellen **beleidskader**. Op basis van de richtinggevende uitspraken van de gemeenteraad stelt het college het ontwerpbeleidskader op.
- College 1 juli: Uitvoeringsplan gereed. Na vaststelling van het beleidskader stelt het college **een uitvoeringsplan** op. Dit uitvoeringsplan wordt ter kennis gebracht van de gemeenteraad.

⁵ Kosteneffectiviteit is de relatie tussen kosten en maatschappelijk nut, i.c. CO2-reductie. Voorbeeld € 1 miljoen investeren in windenergie levert meer CO2-reductie op dan € 1 miljoen investeren in zonne-energie. Een ander maatschappelijk nut is werkgelegenheid.